

Obsah

Světla severu (Jeho šerá hmota) 1

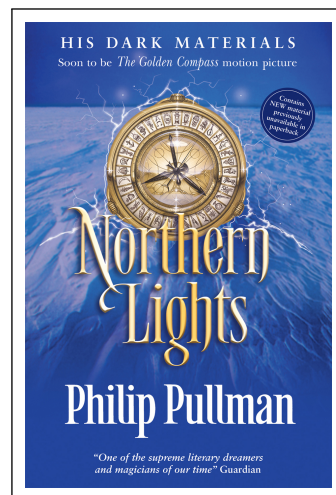
Světla severu (Jeho šerá hmota)

Philip Pullman

První díl rozsáhlé románové fantasy trilogie o dívce Lyře, který byl zfilmován pod názvem Zlatý kompas.¹

Obsah knihy

Děj románu se odehrává ve zvláštním světě, který je jakoby paralelní s tím naším a v mnoha věcech se od našeho odlišuje. Připomíná Anglii před stem či dvěma sty lety, ale vyskytují se v něm vymoženosti jako benzinový motor či atomová energie. Tak jako dříve ve světě našem, má i zde největší moc církev, přičemž ale v příběhu nenajdete žádné davy věřících, ani náboženské obřady. Tento svět má také své vlastní postavy: mluvící inteligentní lední medvědy – panserbjørne, víly, útesové příšery a daemony. Nejsou to ovšem démoni, jak si je mnozí představí. Démon v příběhu je něco jako ztělesnění lidské duše. Každý člověk má od narození svého daemona, se kterým je metafyzicky propojen. Životem jdou spolu, nemohou se od sebe příliš vzdálit, pokud zemře jeden, umírá i druhý. Démon na sebe může brát podobu různých zvířat a může ji libovolně měnit, dokud člověk nedospěje. V dospělosti na sebe vezme trvale podobu zvířete, které nejvíce připomíná charakter daného člověka.

No a v tomto světě, ve zdejším Oxfordu, žije Lyra, dívka bez rodičů, vychovávaná na prestižní universitě Jordan College. Místní ji mají rádi, ale není to žádná poslušná bábinka v růžových šatičkách. Ráda strká nos, kam nemá, a láká ji vše tajemné a zakázané. A tak nějak i začíná příběh této knihy. Schovaná v šatní skříni při jisté poradě se dozví o záhadných věcech na Severu – Prachu, který má zvláštní vlastnosti a Světlech Severu, čili polární záři, ve které se objevují jiné světy.

Tyto informace pocházejí od jejího strýce, lorda Asriela, kterého má velmi ráda. Lyra tomu moc nerozumí, jenže to není jediné, co se děje. Mnohem závažnější je, že se po celé Anglii ztrácejí beze stop děti. A zmizí také Lyřin kamarád Roger, což Lyra velmi těžce nese. Navíc se objeví tajemná paní Coulterová, která ji odveze do Londýna, aby se o ni starala a vychovala z ní lady. Lyra dostane s sebou na cestu od svého profesora zajímavý přístroj, Alethiometr², který se naučí ovládat a číst s jeho pomocí pravdu.

Jenže paní Coulterová se snaží přístroj získat. Lyra se s ní kvůli tomu nepohodne a uteče k Plavcům, žijícím na řekách a kanálech po celé Anglii. Plavci mají dobré informační zdroje a také chtějí najít své ztracené děti.

Proto s plavci cestuje na sever, jenže ji nakonec unesou dva muži, kteří ji odvezou na místo, které řídí paní Coulterová, a že tam odřezávají děti od jejich démonů. Proč to dělá? To už bych prozradil hodně.

Ještě snad řeknu, že nakonec s pomocí svého démona Pantalaimona, víl, medvěda Iorka Byrnisona a spousty dalších přátel dovede část příběhu ke zdárnému konci. A také se dozví, že paní Coulterová je její matka, muž, kterého považovala za strýce, její otec a hvězdný prach umožňuje přechod mezi světy. A do jiného světa také na konci knihy projde...

¹Film se mi docela líbil, ale některé postavy neodpovídaly knižní předloze

²onen ‚zlatý kompas‘ v názvu filmu

Můj názor

Kniha je velmi čtivá, ačkoli působí trochu rozpolceným dojmem, protože si nejste jisti, zda je určena pro malé děti, nebo naopak pro dospělé. Místy je hodně dospělá, jindy až úsměvně dětinská, ale i přesto ji zhltnete jedním dechem. Spolu s napínavým příběhem jde ruku v ruce kritika církve, Lyřina matka – paní Coulterová – je nástrojem církevního zla, zároveň ale je také matkou, která svou dceru chrání, a vůbec není tak průhledná, jak by si čtenář na začátku mohl myslet.